

Pressefrihed eller pressionsfrihed?

af cand.polit. David Dreyer Lassen, adjunkt v. Økonomisk Institut, Københavns Universitet.

Danmark har i mange år stået som et land med en forbilledlig pressefrihed. Grundlovens sikring af ytringsfriheden har sikret en fri debat og tvivlsspørgsmål om hvad det er tilladt at sige og skrive om andre er traditionelt blevet afgjort ved domstolene. Den til enhver tid siddende regering har som hovedregel ikke reguleret den skrevne presse, mens tv- og radioudsendelse i langt højere grad har været reguleret af det offentlige, i årevis eksemplificeret ved Danmarks Radios monopol.

Reguleringen af DR har bl.a. givet sig udtryk i at der i DR's bestyrelse sidder personer udpeget af flere politiske partier i Folketinget, både i og uden for regering. I det omfang der har været rejst tvivl om DR's neutralitet, f.eks. fra Erhard Jacobsen og senest DF's Søren Espersen, har kritikken gået på enkelte journalister eller eventuelt journaliststanden som sådan, men aldrig på hvorvidt DR har været styret politisk ovenfra.

Det kan der nu laves om på. I regeringens oplæg til en ny mediepolitik foreslås det at DR's bestyrelse skal bestå af professionelle medlemmer, udpeget af kulturministeren, frem for personer udpeget af forskellige politiske partier i Folketinget. Dermed vil Danmarks Radio overgå fra at være offentligt kontrolleret til at være regeringskontrolleret. Forskellen er stor: Fordelen ved at have repræsentanter for forskellige politiske partier siddende i DR's bestyrelse er at de ofte vil have modsatrettede interesser: Skulle ét parti eller én fløj ønske at indføre en særlig vinkel på program- og nyhedsplanlægning ville andre partier eller fløje være skeptiske, hvilket vil sikre, og historisk har sikret, en størst mulig grad af objektivitet i programplanlægning og -vinkling.

Den kontrol mindskes i det nye forslag. Ved egenhændigt at udpege medlemmer til DR's bestyrelse underminerer kulturministeren den centrale frihed der for DR har ligget i at være et offentligt kontrolleret, men ikke regeringskontrolleret, organ. Regeringskontrol med mediesektoren er normalt noget der finder sted i lande som Danmark ikke ønsker at sammenligne sig med på områder som ytringsfrihed og pressefrihed, og der bør ikke kunne sås tvivl om DR's uafhængighed. Selvom den nuværende regering ikke har tænkt sig at gøre brug af den magt der potentielt ligger i oplægget, vil det åbne muligheder for misbrug i fremtiden.

Hvis man vil have public service må der også være et element af bred offentlighed, bedst repræsenteret ved Folketingets partier, i produktionen af service.

22. maj 2002